

Liefde & migratie



Een interactief digitaal lessenpakket
over liefde en migratie voor middelbare
school studenten in de derde graad
secundair onderwijs.

Een samenwerking tussen:



Door de jongeren en
leerkrachten die meehielpen!

Inleiding

Destination Sweetheart

Migreren omwille van liefde is van alle tijden en blijft een romantische snaar raken. Of het nu gaat over verhuizen omwille van een Erasmus-lief, een toevallige ontmoeting op reis die veel meer betekent dan je wou of een huwelijk met iemand uit het thuisland, liefdesmigratie is er in allerlei vormen. Internet, goedkope vliegtuigtickets, toerisme of buitenlandse studies, het wordt ons vandaag gemakkelijk gemaakt om iemand over de eigen grenzen heen te leren kennen. Liefdesmigratie en gezinshereniging vormen de laatste 50 jaar dan ook de belangrijkste redenen om te migreren.

De tijdelijke tentoonstelling Destination Sweetheart in het Red Star Line Museum neemt de bezoeker mee op de hobbelige reis die geliefden afleggen om bij elkaar te kunnen zijn. Niet alleen weegt de afstand door, ook de procedure die koppels moeten doorlopen om bij elkaar te kunnen zijn, sleept vaak lang aan. De rol van familie en de controle van de overheid komen eveneens aan bod. Brieven, interviews en persoonlijke objecten van de geliefden nemen je mee in hartverwarmende maar ook confronterende verhalen.

In tijden van corona, brengen het Red Star Line Museum en jeugdcentrum Bazzz de expo naar de klas. Dit lespakket geeft leerkrachten verschillende tools om liefde en migratie bespreekbaar te maken in de 3de graad. Migratie zorgt voor nieuwe verhalen, andere rituelen en opvattingen over wat liefde is en hoe die geuit wordt. Ook onze gekleurde klassen zijn het gevolg van oude en nieuwe migraties. Wat zijn de liefdesverhalen in jouw klas?

In een snelle samenleving waarin liefde steeds vluchtiger wordt, staan we stil bij liefde als vaste waarde. Hoe gaan jongeren vandaag om met liefde en wat kunnen ze leren uit de talrijke verhalen uit de expo? Hoe zit dat nu met die eerste crush en waarom doet een gebroken hart zo'n pijn? Dit zijn gevoelens waar we allemaal wel eens mee te maken krijgen. Zullen we er ook eens over praten? Het lespakket geeft jongeren de ruimte om na te denken over hun manier van liefhebben en bewuster te kiezen. Liefde kan immers ook heel donker zijn en misleiden.

Het lespakket vervangt het museumbezoek uiteraard niet. Maar zolang het niet kan, is dit een alternatieve manier om de expo te leren kennen. Wanneer een klasbezoek aan het museum terug mogelijk is, kan dit lespakket dienst doen als een extra ondersteuning om met de verschillende thema's verder aan de slag te gaan in de klas.



Het lespakket is zo samengesteld dat leerkrachten zelf kunnen bepalen rond welk thema ze willen werken en hoeveel lesuren ze eraan willen besteden. Het materiaal is online beschikbaar en gratis te downloaden.

Aanpak

Om ervoor te zorgen dat dit lespakket gebruiksvriendelijk is voor leerkrachten en tegelijk ook aansluit bij de leefwereld van de doelgroep, hebben we gewerkt met een werk- en focusgroep. De werkgroep bestond uit 10 Bazzz jongeren, de focusgroep uit 12 leerkrachten secundair onderwijs. Zij hebben mee vorm gegeven aan de inhoud en aan de verschillende instrumenten. Het lespakket start bij de basis en bouwt zo verder op om dieper te kunnen ingaan op specifieke onderwerpen. Er zijn 9 lessen uitgewerkt die verdeeld zijn onder 3 grote thema's: 'Wat is liefde?', 'Relaties' en 'Liefde & migratie'. Doorheen de verschillende sessies wordt er gebruik gemaakt van uiteenlopende werkvormen: van straatinterviews en sociale experimenten tot verschillende spelvormen en getuigenissen uit de expo zelf. De lessen kunnen afzonderlijk gebruikt worden of als onderdeel in een langer traject. Een museumbezoek kan in elke fase worden ingepland. De lessen in dit lespakket zijn gekoppeld aan vakoverschrijdende eindtermen voor de 3de graad. Dit document kan je als bijlage terugvinden.

Je kan volledig zelfstandig aan de slag gaan met het lessenpakket of je kan beroep doen op Bazzz hiervoor. Heb je interesse in extra ondersteuning voor één of meerdere sessies? We bekijken jullie vraag graag samen. Je kan Bazzz contacteren via vorming@jcbazzz.be.

Werkfiches en materiaal

Elke les is uitgewerkt in een praktische werkfiche waarin de stappen en werkvormen worden uitgelegd. Ze vormen een handige tool voor leerkrachten om aan de slag te gaan met het lespakket.



In de 9 lessen wordt er gebruik gemaakt van verschillende werkvormen, van spelletjes en individuele opdrachten tot stellingen en filmpjes. De focus van het lespakket ligt op het faciliteren van kringgesprekken die zowel in kleine als grote groep kunnen gevoerd worden. Het audiovisueel materiaal is samen met de jongeren en de leerkrachten tot stand gekomen. Deze filmpjes zijn onder andere straatinterviews en leuke experimenten met de jongeren en de leerkrachten die voor de nodige variatie en herkenning zorgen om een gesprek in de klas te openen en te begeleiden. In de straatinterviews gaan enkele jongeren van Bazzz de straat (en het museum) op om mensen te bevragen over liefde & migratie.

In het sociaal experiment gaan leerkrachten en jongeren van Bazzz met elkaar in gesprek over een aantal stellingen zoals 'ik heb al eens een crush gehad'. Daarnaast wordt er ook filmmateriaal uit de expo gebruikt. Ter aanvulling worden korte fragmenten uit realityseries zoals '90 day fiancé' en het programma 'Da's liefde!' opgelijst die aansluiten bij het pakket.

Praktische info

Museumbezoek:

Plan je graag een bezoek aan het museum? Via deze pagina vind je alle praktische informatie en afspraken terug voor het plannen van een museumbezoek voor scholen:
<https://redstarline.be/sites/redstarline/files/informatievoorscholen.pdf>

Tot het einde van het schooljaar (2020-2021) is een museumbezoek voor scholen enkel op dinsdag en donderdagvoormiddag mogelijk. Voor meer informatie over het Red Star line museum in tijden van Corona, kan je hier terecht: <https://www.redstarline.be/nl/coronavirus>

Paswoord vimeo:

Op de laatste pagina van elke werkfiche vind je een bijlage met de een link naar de filmpjes die bij de betreffende les horen.

De video's zijn enkel beschikbaar met het wachtwoord 'BazzzRSLM2021'. Ze zijn uitsluitend bedoeld voor educatieve doeleinden en mogen dus niet gedeeld worden.

Bazzz bij je lespakket?

Wil je graag ondersteuning van Bazzz bij het pakket liefde en migratie? Wij bekijken graag samen de mogelijkheden op basis van jullie noden. Bij interesse kan je mailen naar vorming@jcbazzz.be



Intro thema's

Hieronder vind je een overzicht van de 3 thema's en de 9 lessen. De lessen kunnen flexibel gebruikt worden in die zin dat ze niet perse chronologisch gebruikt moeten worden. De opbouw zorgt er echter wel voor dat je van start kan gaan met de basis om dan gaandeweg in een meer veilige sfeer over te kunnen gaan naar moeilijke thema's.

Deel 1: Wat is liefde?

Op welke manier kijken jouw leerlingen naar liefde en hoe uiten ze dit naar anderen? Geloven ze in liefde op het eerste gezicht? Waar letten ze op wanneer ze iemand voor het eerst ontmoeten? Wie zet de eerste stap? Verder gaan we op zoek naar hoe de ideale partner eruit ziet om zo de overgang te maken naar het volgende thema.

Les 1: Liefde, de basics

In deze les gaan we op zoek naar de betekenis van liefde. We vertrekken vanuit de leefwereld van de leerlingen en laten hen een voorwerp meebrengen dat voor hen een speciale betekenis heeft. Vervolgens maken we op basis van een schrijfoefening een liefdes-mindmap waarin we een stapje dichterbij komen bij het vormen van een betekenis van liefde. In het klasgesprek wordt er gebruik gemaakt van leuke filmpjes om het gesprek rond liefde open te trekken.

Les 2: Mijn ideale partner

Het kiezen van een partner heeft doorheen de tijd een enorme evolutie doorgemaakt. Waar men vroeger afhankelijk was van ouders, familie of een toevallige ontmoeting, bestaan er nu tal van digitale kanalen om iemand te leren kennen. Mensen uit de hele wereld staan moeiteloos in contact met elkaar. In deze les gaan we op basis van een 'Would You Rather' spel, filmpjes en andere leuke oefeningen een ideale partner samenstellen. De leerlingen krijgen een beter zicht op wat ze belangrijk vinden in een partner en leren zichzelf beter kennen.



Deel 2: In een relatie

De leerlingen hebben kunnen reflecteren over de betekenis van liefde en hebben hun ideale partner samengesteld. Tijd om een stapje verder te gaan en te bekijken welke verwachtingen ze hebben. Is het traditionele pad 'verliefd, verloofd, getrouwd' passé of terug in opkomst? Zien jongeren zichzelf als gelijk in een relatie en wat betekent dat dan juist in de praktijk? Liefde bestaat dus in verschillende vormen, maar als het verkeerd loopt, doet het altijd veel pijn. Wie is er al eens achtergebleven met een gebroken hart? De jongeren leggen in in deze lessen hun hart bloot.

Les 3: Samenleven en trouwen

Vandaag bestaan liefdesrelaties in verschillende vormen. Van de klassieke bruiloft tot samenwonen, lat relaties enzovoort. Tijdens deze les worden leerlingen uitgedaagd om hun gedroomde relatie te visualiseren. Verschillen ze hierin van hun (groot)ouders? Is trouwen een keuze of een culturele verwachting? Deze vragen leggen intergenerationele verschillen bloot en dagen de leerlingen uit na te denken over belangrijke levenskeuzes.

Les 4: Verwachtingen & rolpatronen

De leerlingen gaan in deze les dieper in op rolpatronen. Welke rol neem zien de leerlingen zichzelf opnemen in een relatie en welke verwachtingen hebben ze ten aanzien van hun partner? Komen deze verwachtingen overeen met de realiteit? Daar komen we achter aan de hand van leuke filmpjes, stellingen en een spel om rolpatronen bespreekbaar te maken.

Les 5: Gebroken liefde

Soms gaat het goed in de liefde en soms gaat het slecht. Een gebroken liefde...wie heeft dat nog niet meegemaakt? De leerlingen duiken in de eigen ervaringen, gaan op zoek naar redenen waarom relaties vandaag stuklopen en gaan met elkaar in gesprek over grenzen stellen in liefdesrelaties en vriendschappen. Tijd heelt alle wonden zeggen ze, maar welke remedies helpen om liefdesverdriet boven te komen? Geen gemakkelijke opdracht...



Deel 3: Liefde & migratie

Migratie zorgt voor superdiversiteit in onze klassen, die bestaan uit jongeren die zowel Pools als Turks zijn of Congolees en Marokkaans of Belgisch, Spaans en Russisch,...In deze les gaan we dieper in migratie in al haar diversiteit. Vervolgens gaan we op zoek naar wie in de klas zou migreren voor de liefde en wie er bewust voor kiest in eigen land, stad of dorp verliefd te worden. Hier gebruiken we de getuigenissen van de koppels uit Destination Sweetheart als inspiratie.

Les 6: Wat is migratie?

In deze les introduceren we kort het begrip migratie om vervolgens te luisteren naar de migratieverhalen van de leerlingen. Zijn ze zelf een kind van de migratie of hebben zij banden over de grenzen heen? Familie of vrienden die een ander land opzochten? Of (groot)ouders die dankzij de arbeidsmigratie in België terecht zijn gekomen? Ouders die omwille van de liefde hierheen zijn gemigreerd? Of zonder ouders, alleen op de vlucht voor de oorlog in eigen land. We maken een wereldmap waarin we kunnen zien hoe divers de klas eigenlijk is.

Les 7: Gemengde relaties

Hoe staan leerlingen in jouw klas tegenover gemengde relaties? Zien zij zichzelf in een gemengde relatie en hoe worden zij door hun omgeving beïnvloed? We gaan op zoek naar antwoorden op deze vragen aan de hand van leuke oefeningen en filmpjes.

Les 8: Liefde over de grenzen heen

Deze les staat volledig in het teken van de tentoonstelling Destination Sweetheart. De expo brengt verschillende verhalen van mensen die hun hart zijn gevolgd en zich in België hebben gevestigd. Soms verhuisden ze halsoverkop en bevlogen, soms vanuit een weloverwogen beslissing. Aan de basis liggen toevallige ontmoetingen, maar partners worden ook voorgesteld via familie en koppelaars. Het is niet alleen romantiek die mensen aanzet te vertrekken. Soms gaat ze hand in hand met het vooruitzicht op een beter leven.

De leerlingen krijgen de opdracht om - live in het museum of digitaal - een aantal koppels beter te leren kennen en stil te staan bij een aantal aspecten van huwelijksmigratie (afstand en gemis, verhuizen, nieuw leven opbouwen, controle van de overheid op de 'echtheid' van de relatie, ..) Vervolgens trekken we het gesprek in de klas open aan de hand van stellingen en filmpjes over liefdesmigratie.



Les 9: Liefde, tot waar?

In de laatste les uit het lespakket gaan we dieper in op de uitdagingen die liefdesmigratie met zich brengt. De verhalen uit de expo zijn niet enkel mooie liefdesverhalen, de koppels ondergaan heel wat beproevingen om bij elkaar te kunnen zijn. Soms is trouwen de enige optie. In deze les gaan de leerlingen dieper in op de procedures die de koppels ondergaan om bij elkaar te kunnen zijn en op de controlerende rol van de overheid. Liefde wordt soms ook misbruikt om te kunnen migreren. Wat verstaan we onder schijnhuwelijken en hoe wordt de authenticiteit van liefde bepaald? De gevaren van liefde zorgen ongetwijfeld voor een pittige eindronde!



Eindtermen

De werkfiches in dit pakket zijn gekoppeld aan vakoverschrijdende eindtermen voor de derde graad secundair onderwijs. De eindtermen die in dit pakket aan bod komen zijn de volgende:

Context 2 - Mentale gezondheid:

- 2 De leerlingen gaan gepast om met vreugde, verdriet, angst, boosheid, verlies en rouw;
- 4 De leerlingen aanvaarden en verwerken hun seksuele ontwikkeling en veranderingen in de puberteit;
- 5 De leerlingen kunnen zich uiten over en gaan respectvol om met vriendschap, verliefdheid, seksuele identiteit en geaardheid, seksuele gevoelens en gedrag;
- 6 De leerlingen stellen zich weerbaar op;
- 7 De leerlingen gebruiken beeld, muziek, beweging, drama of media om zichzelf uit te drukken;
- 8 De leerlingen herkennen de impact van cultuur- en kunstbeleving op het eigen gevoelsleven en gedrag en dat van anderen.

Context 3 - Sociorelationele ontwikkeling:

- 1 De leerlingen kunnen een relatie opbouwen, onderhouden en beëindigen;
- 2 De leerlingen erkennen het bestaan van gezagsverhoudingen en het belang van gelijkwaardigheid, afspraken en regels in relaties;
- 3 De leerlingen accepteren verschillen en hechten belang aan respect en zorgzaamheid binnen een relatie;
- 4 De leerlingen kunnen ongelijk toegeven en zich verontschuldigen;
- 5 De leerlingen handelen discreet in situaties die dat vereisen;
- 6 De leerlingen doorprikken vooroordelen, stereotypering, ongepaste beïnvloeding en machtsmisbruik;
- 7 De leerlingen bespreken opvattingen over medische, psychische en sociale aspecten van samenlevingsvormen, veilig vrijen, gezinsplanning, zwangerschap en zwangerschapsafbreking;
- 8 De leerlingen uiten onbevangen en constructief hun wensen en gevoelens binnen relaties en stellen en aanvaarden hierin grenzen;
- 10 De leerlingen beargumenteren, in dialoog met anderen, de dynamiek in hun voorkeur voor bepaalde cultuur- en kunstuitingen.



Context 5: Politiek-juridische samenleving

4 De leerlingen zetten zich actief en opbouwend in voor de eigen rechten en die van anderen.

Context 7: Socio culturele samenleving

1 De leerlingen beschrijven de dynamiek in leef- en omgangsgewoonten, opinies, waarden en

normen in eigen en andere sociale en culturele groepen;

2 De leerlingen gaan constructief om met verschillen tussen mensen en levensopvattingen;

3 De leerlingen illustreren het belang van sociale samenhang en solidariteit.

Stam

Communicatief vermogen

1 De leerlingen brengen belangrijke elementen van communicatief handelen in praktijk.

Creativiteit

2 De leerlingen kunnen originele ideeën en oplossingen ontwikkelen en uitvoeren;

3 De leerlingen ondernemen zelf stappen om vernieuwingen te realiseren.

Empathie

5 De leerlingen houden rekening met de situatie, opvattingen en emoties van anderen.

Exploreren

8 De leerlingen benutten leerkansen in diverse situaties.

Flexibiliteit

9 De leerlingen zijn bereid zich aan te passen aan wisselende eisen en omstandigheden.

Kritisch denken

11 De leerlingen kunnen gegevens, handelwijzen en redeneringen ter discussie stellen a.d.h. van relevante criteria.

12 Denken: de leerlingen zijn bekwaam om alternatieven af te wegen en een bewuste keuze te maken;

13 Denken: de leerlingen kunnen onderwerpen benaderen vanuit verschillende invalshoeken.



Open en constructieve houding

16 De leerlingen houden rekening met ontwikkelingen bij zichzelf en bij anderen, in samenleving en wereld;

17 De leerlingen toetsen de eigen mening over maatschappelijke gebeurtenissen en trends aan verschillende standpunten.

Respect

18 De leerlingen gedragen zich respectvol.

Samenwerken

19 De leerlingen dragen actief bij tot het realiseren van gemeenschappelijke doelen.

Verantwoordelijkheid

20 De leerlingen nemen verantwoordelijkheid op voor het eigen handelen, in relaties met anderen en in de samenleving.

Zelfbeeld

21 De leerlingen verwerven inzicht in de eigen sterke en zwakke punten;

22 De leerlingen ontwikkelen een eigen identiteit als authentiek individu, behorend tot verschillende groepen.

Zorgvuldigheid

25 De leerlingen stellen kwaliteitseisen aan hun eigen werk en aan dat van anderen.

Zorgzaamheid

26 De leerlingen gaan om met verscheidenheid;

27 De leerlingen dragen zorg voor de toekomst van zichzelf en de ander.

